

Nordqvarn

2017-09-28

Fivlered

Fredrik Ahlgren

TL 0706292044

Miljö och energidepartementet

103 33 Stockholm

Remissvar avseende:Dnr M 2017/01639/R

Promemoria Vattenmiljö och vattenkraft

Familjen Ahlgren är 5:e generationen som driver kvarn, sågverksrörelse och elproduktion vid ån Ätrans övre del. Vi har tagit del av förslagen till ny lagstiftning i rubricerad promemoria och lämnar härvid yttrande och synpunkter som är av största betydelse för gårdens överlevnad och oss privat .

Sammanfattning:

Vi har tagit del av förslaget till lagändring samt övrigt material i promemorian och yrkar att förslaget avslås i sin helhet. Främsta anledningen till att avslag på promemorians förslag måste ske är att vattenkraftverket inte kan finnas kvar i vattendraget med de föreskrifter Havs och vattenmyndigheten upprättat kring miljökvalitetsnormen ``god ekologisk status`` utrivning av små kraftverk kommer av myndighet och domstol vara kravet för att uppnå kvalitetsnormen ``god ekologisk status`` andra miljöåtgärder till trots kommer inte att hjälpa.

Tillstånd enligt äldre lagstiftning och äldre tillstånd enligt 1880 års vattenrättsförordning kan inte få tillstånd enligt nya lagförslaget. De förenklingar i en kommande ny tillstånds/omprövningsprocess byts för många småskaliga verksamheter ut mot privatekonomiskt, företagsekonomiskt katastrof samt konfiskering av privat egendom(konkurser). Förslagen till lagändring i promemorian strider mot

-rättsäkerheten-förutsägbarhet-likabehandling-objektivitet

Dessa fyra grundbultar i det svenska demokratiska systemet åsidosätts o det grövsta i promemorians förslag till ny lagstiftning. Småskalig vattenkraft kommer att drabbas av massutrivningar som slutlig lösning för att uppnå ``god ekologisk status i vattendragen . Detta synsätt som myndigheterna ska driva igenom svensk vattenförvaltning finns det inte majoritet för i Sveriges riksdag, senaste årens alla motioner ,interpellationsdebatter samt frågeställningar i riksdagens kammare har visat en bred uppslutning bland politikerna att den småskaliga vattenkraften skall bevaras och utvecklas med miljöanpassning naturligtvis som en del av detta.

Förslaget som presenteras kan inte antas av riksdagen om det kommer dit för omröstning beroende på att det inte innehåller de förutsättningar för att den småskaliga vattenkraften ska finnas kvar i Sverige enligt tillkännagivandet riksdagen antog i energiöverenskommelsen.

Synpunkter på förslaget

Moderna miljövillkor

11.1

Promemorian ger inte helheten och de yttersta konsekvenserna av vad nytt lagförslag av dessa förslag kommer att innebära för verksamhetsutövarna. Helheten finns i de förordningar och myndigheternas föreskrifter, rapporter, vägledningar, strategier, åtgärdsprogram, förvaltningsplaner, först när man lägger dessa ihop med promemorians förslag får man en samlad bild av konsekvensen sammantaget, helheten. Detta är en stor brist och ger en helt annan konsekvens än vad som framgår av promemorian. Det som avgör är om kvalitetsnormen ``god ekologisk status`` uppfylls eller inte, uppfylls inte kvalitetsnormen ``god ekologisk status`` **kan vattenkraftverk i vattendrag inte få vara kvar.**

Nationella planen

11.2

Havs och vattenmyndigheten har i dokumentet HVMFS 2013:19 angett parametrarna för statusklassning av vattendragen ``god ekologisk status``.

Denna status kommer inte kunna att uppnås med småskalig vattenkraft i vattendragen, parametrarna i statusklassningen är så strängt satta att denna status inte kan uppnås. Det som ligger till grund för parametrarna är dokumentet biotopkartering 2017 (meddelande nr 2017:09) framtaget av länsstyrelsen Jönköping. Här framgår att alla vattendrag skall biotopkarteras.

Promemorian framställer att verksamhetsutövaren *skall utreda allt som behövs* det kommer innebära att biotopkartering påförs på verksamhetsutövaren detta rimmar inte med förslaget om förenklingar, likabehandling, rättsäkerhet eller förutsägbarhet, ej heller att den administrativa och ekonomiska bördan inte ska vara alltför betungande för verksamhetsutövaren .

Lagliga anläggningar

Många anläggningar, i många fall de allra minsta (upp till 125kw) drivs med äldre rättigheter och urminnes hävd. Formuleringarna *tillkomit på lagligt sätt, eller, tillkommit i laga ordning* används i promemorian men vad det betyder framgår inte. Detta har stor betydelse vid bedömning av nollalternativet, om ett kraftverk inte betraktas som tillkommit i laga ordning

så skall nollalternativet avse det orörda förhållandet innan kraftverkets tillkomst. Anläggningen kan då inte få tillstånd enligt icke försämringskravet, utrivning av kraftverket kommer då att krävas av myndigheterna.

Vi anser att alla anläggningar ska ses som lagligt tillkomna som drivs med äldre tillstånd, äldre rättigheter, särskilda rättigheter eller urminnes hävd.

KMV (kraftigt modifierat vatten)

Att Sverige har valt att inte utnyttja KMV som klassning av vattendrag som är reglerade eller av annan karaktär är påverkade av mänsklig hand är helt ofattbart. Att KMV klassning inte görs har ett syfte för myndigheterna, att de minsta kraftverken i Sverige (främst södra delen) ska bort. Vi ska här ge exempel på hur det kan se ut i ett typiskt vattensystem i södra Sverige.

En sjö har fått förändrad karaktär i början av 1900 talet genom ett markavvattningsföretag /sjösänkningföretag, denna sänkning är låt säga 1.5meter i medelvattenyta, för att få till denna sänkning av vattenspegeln har ån kanalisrats (grävts) från sjöns utlopp till första dämnet i ån som kan vara en kvarn, såg, eller ett kraftverk . Denna kan vara 5 km lång och ån har fått ny bottendimension, struktur, profil, berg har sprängts , sten och material i ån flyttats eller körts bort, avbördningsförmågan är förändrad , vattenhastigheten förändrad. När man går in och läser i VISS hur vattendraget är klassat av Länsstyrelsen så är detta ett **naturligt** vattendrag som ska uppnå god ekologisk status med utrivning av kraftverk som notering i text i VISS (vatteninformationssystem för Sverige),kraftverket ska bort,, då kan man plötsligt uppnå ``god ekologisk status`` ,god ekologisk status uppnås alltså om bara mikrokraftverket är borta ,ingen notis i VISS om den totalt förändrade vattenregim och alla de påverkande faktorer från det ursprungliga vattensystemet som var rådande i 1900 talets början ,innan markavvattningsföretagets genomförande.

Hade vattendraget klassats som KMV som borde vara det rätta ,hade statusen ``god ekologisk potential`` varit klassningen, och kraftverket hade fått vara kvar, även markavvattningsföretaget/sjösänkningföretaget hade varit legalt,dessa blir ju också illegala med nuvarande vattenförvaltning . Bedömningen måste ju vara att finns sjösänkningföretag genomförda i vattensystem kan aldrig ``god ekologisk status`` uppnås .

Vi anser att det är ett krav att exemplet här ska vara KMV klassning ,det är ett måste om den småskaliga vattenkraften ska kunna vara kvar.

Övriga synpunkter och konsekvenser

Konsekvenser för verksamhetsutövare ej tillräckligt utredda.

Rättssäkerheten för verksamhetsutövare av småskalig vattenkraft är satt ur spel om lagförslaget genomförs.

Energiöverenskommelsens påbud om förenklingar och orimliga kostnader uppfylls inte för småskalig vattenkraft.

Verksamheter med äldre tillstånd kan inte söka medel för tillståndsprövning/omprövning i den nationella fonden om förslaget genomförs.

Slutord

Miljö och energidepartementet måste i sin helhet omarbета denna promemoria,sker inte det kommer den småskaliga vattenkraften avvecklas på det brutalaste sätt där ägare av småskaliga vattenverksamheter mister sina livsverk sedan många generationer tillbaka samt får lämna hus och hem när konkurserna är ett faktum. Om Miljö och energidepartementet avser att *inte* omarbета förslaget i sin helhet måste en garanti av staten fastställa att verksamhetsutövare ersätts och kompenseras fullt ut ekonomiskt för de förluster som drabbar denna grupp såväl direkt som i framtida skadestånds anspråk och processer som kan uppstå från 3:e man. Slutordet för denna promemoria till förslag är att det inte är värdigt en rättstat att genomföra så omfattande radikala negativa och livsavgörande konsekvenser för en grupp av människor som äger och driver en vattenverksamhet som producerar ren miljövänlig elproduktion .

Fivlered

Fredrik Ahlgren

2017-09-28